

Spalio 21 dieną 14 valandą Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčioje (Radviliškio r.) vyks paskutinis Daugųvenės kultūros istorijos muziejaus-draustinio organizuojamo ciklo „Senieji miestų amatai“ renginys „Vargondirbystė“. Vargonų istorikas, vargonininkas, vargonų restauratorius technologas doc. dr. Girėnas Povilionis skaitys edukacinę paskaitą „Vargondirbystės amatas Lietuvoje. Šeduvos bažnyčios vargonai ir jų meistrai“, vargonuos doc. dr. Balys Vaitkus.

Paskaitoje G. Povilionis apžvelgs Lietuvos vargonų istoriją, Radviliškio kraštui būdingas tradicijas, vargondirbius ir šio amato ypatumus, išsamiai pristatys Šeduvos bažnyčios vargonų istoriją, vargonus kūrčiusius meistrus. Renginio dalyviams bus suteikta galimybė iš arti pamatyti Šeduvos bažnyčios vargonus.

Po paskaitos bažnyčioje pasklis vargonų muzika – vargonais lietuvių ir Vakarų Europos kompozitorių kūrinius gros B. Vaitkus, Nacionalinės vargonininkų asociacijos pirmininkas, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Fortepijono ir vargonų katedros docentas, vedęs meistriškumo kursus vargonininkams Krokuvos, Prahos, Rygos, Veimaro, Liublianos, Varšuvos aukštosiose muzikos mokyklose.

B. Vaitkus koncertuoja ir kaip solistas – vargonininkas ir klavesinininkas, ir su Lietuvos ir užsienio kameriniais bei simfoniniais orkestrais, choralais. Renginio „Vargondirbystė“ dalyviai turės unikalią progą išgirsti, kaip skamba Šeduvos bažnyčios vargonai, vargonuojami garsaus atlikėjo.

Šeduvos bažnyčia skaičiuoja ilgą istoriją – Šeduvos parapijos kūrimas ir bažnyčios statyba buvo vienas iš svarbiausių miesto reikšmę liudijusių įvykių. Šeduvos parapija buvo funduota 1529 m. karaliaus Žygimanto Senojo. Sudegus pirmajai medinei bažnyčiai, 1640 m. Žemaičių seniūno Jeronimo Valavičiaus iniciatyva Šeduvoje pradėta statyti mūrinė bažnyčia. 1649 m. ją konsekrovo ir Šv. Kryžiaus Atradimo vardą suteikė Žemaičių vyskupas Jurgis Tiškevičius. Bažnyčia dukart nukentėjo nuo gaisrų, bet XIX a. pradžioje buvo atstatyta, vėliau keliskart remontuota. 1905 m. bažnyčia buvo rekonstruota, praplėsta ir įgavo formas, išlikusias iki šių dienų.

Šeduvos bažnyčios vargonai datuojami remiantis 1792 metų bažnyčios inventoriaus informacija apie naujus vargonus. Po beveik šimtmečio, 1890 metais, už seno prospekto meistras Friedrichas Weissenbornas sumontavo naujus vargonus. Autentiškas instrumentas iki mūsų dienų neišliko – išliko tik prospektiniai registro Principal 8' vamzdžiai.

„Vargondirbystė“ – paskutinis ciklo „Senieji miestų amatai“ renginys ir vienintelis, vykstantis Šeduvos bažnyčioje. Ankstesni renginiai organizuoti Šeduvos kraštotyros muziejuje.

Ciklą „Senieji miestų amatai“ iš dalies finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir Radviliškio rajono savivaldybė.

Daugyvenės kultūros istorijos muziejaus-draustinio informacija

Augustės Labenskytės ir Lauros Prascevičiūtės nuotraukos

